

Gedser Forsøgsmølle — Wind Turbine — Windkraftanlage

Baseret på Juuls erfaringer (fra tidligere testmøller) blev der i regi af Danske Elværkers Forening men under Johannes Juuls ledelse i 1957 opført en tredje forsøgsmølle på 200 kW i Gedser. Møllen, dengang verdens største, opførtes for midler fra Marshall Hjælpen. Principperne fra møllen er videreført i moderne vindmøller og den betragtes derfor som "stammoder" for disse. Således var Gedser Forsøgsmølle en upwind, horisontalt akslet hurtigløber med 3 vinger og elektromekanisk krøjesystem. Vingerne var stall-regulerede og havde indbyggede luftbremsere i vingespidsene. Den elektriske generator var en nettilsluttet asynkron-generator.
Kilde: da.wikipedia.org/gedsermøllen

Johannes Juul's three-bladed, upwind Gedser facility was built 1957 with funds from the Marshall Aid. With a blade span of 24 m, it produced 200 kW of alternating current fed into the grid. Its electromechanical yawing, asynchronous generator, and the three stall-regulated blades with emergency aerodynamic tip brakes (these were invented by Juul) is a design still widely used. All over the globe, it is referred to as the "Danish design".
Source: en.wikipedia.org/wiki/gedser_wind_turbine

Die Gedser-Windkraftanlage wurde mit Hilfe des Marshall-Planes 1956 von dem Windkraftpionier Johannes Juul für das Elektrizitätsversorgungsunternehmen SEAS gebaut und am 26. Juli 1957 offiziell eingeweiht. Ihr innovatives Design war ein grosser Durchbruch in der Entwicklungsgeschichte der Windkraftanlagen.
Quelle: de.wikipedia.org/wiki/gedser-windkraftanlage

Foto: Energimuseet

1956-1957, fotos af Gedser Forsøgsmøllens opførelse.
Kilde: Andels Elmuseum.
1956-1957, Construction of Gedser Wind Turbine.
1956-1957, Bau der Gedser-Windkraftanlage.

Foto: Energimuseet

1977-1979. NASA og Department of Energy (DOE) foretog testkørsler af Gedser Forsøgsmølle for det amerikanske energi-program. I lighed med opførelsen i 1957, spillede oliekrisen også en rolle for genstarten af møllen i 1970'erne.

1977-1979. NASA and the Department of Energy (DOE) conducted test runs of the Gedser Wind Turbine for the US energy program. Similar to the construction in 1957, the oil crisis also played a role in the restart of the mill in the 1970s.

1977-1979. NASA und das Energieministerium (DOE) führten Testläufe der Gedser-Windkraftanlage für das US-Energieprogramm durch. Ähnlich wie beim Bau im Jahr 1957 spielte auch bei der Wiederinbetriebnahme der Anlage in den 1970er Jahren die Ölkrise eine Rolle.

Privatfoto

1993. Den tidligere ejer af møllearealet ønskede at opsætte en nyere Wincon-nacelle på Juuls originale tårn. Juuls rotor og generatorhus overflyttedes til Energimuseet i Jylland.

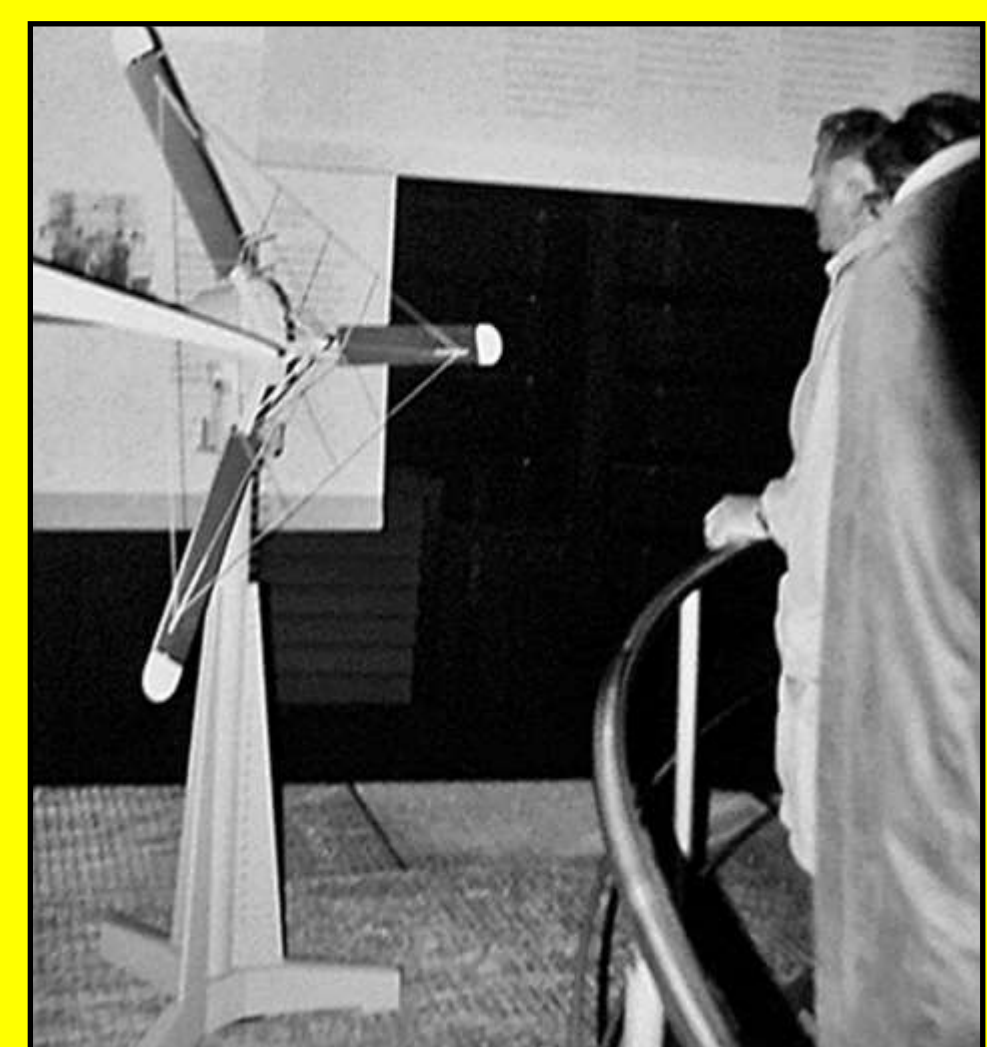
1993. The former owner of the mill site wanted to install a newer Wincon nacelle on Juul's original tower. Juul's rotor and generator housing were transferred to the Energy Museum in Jutland.

1993. Der ehemalige Eigentümer des Geländes wollte eine neuere Wincon-Gondel auf dem ursprünglichen Turm von Juul installieren. Juuls Rotor und Generatorgehäuse wurden in das Energiemuseum in Jütland überführt.

EXPO 2000, Verdensudstilling, Hannover, Tyskland. Mini-model af Gedser Forsøgsmølle på den danske stand. Foto (nedenfor) er fotograferet af Ove Jeppesen. For Ove var Expo 2000 et kærlighedsbrev med Gedser Forsøgsmølle. Ikke kun fordi han er borger på Sydøstfalster, men også fordi han som vognmand i Gedser har en andel i gendrift af Gedser Forsøgsmølle i 1970'erne.

EXPO 2000, World Exhibition, Hannover, Germany. Mini-model of the Gedser Wind Turbine on the Danish stand. Photo (below): Ove Jeppesen. For Ove, Expo 2000 was a welcome reunion with Gedser Wind Turbine. Not only because he is a citizen of Sydøstfalster, but also because as a truck driver in Gedser he had a share in the re-start of Gedser Wind Turbine in the 1970s.

EXPO 2000, Weltausstellung, Hannover, Deutschland. Minimodell der Gedser-Windkraftanlage auf dem dänischen Stand. Foto (unten): Ove Jeppesen. Für Ove Jeppesen war die Expo 2000 ein willkommenes Wiedersehen mit der Gedser-Windkraftanlage. Als Bewohner und LKW-Fahrer auf Südøstfalster war er in den 1970er Jahren an der Neugründung der Gedser-Windkraftanlage beteiligt.

Danmarks Tekniske Museum. Foto: 2023.

Foto: Energimuseet

1993. Opsætningen af Juuls generatorhus og 2 vinger (den 3. vinge er opmagasineret) udgør en af Energimuseets populære udstillinger. Det er aftalt, at Juuls rotor forbliver på Energimuseet, hvorimod en kopi i bæredygtige materialer monteres på genstartet mølle i Gedser.

1993. The setup of Juul's generator house and 2 blades (the 3rd blade is stored) constitutes one of the Energy Museum's popular exhibitions. It is agreed that Juul's rotor remains at the Energy Museum, whereas a copy in sustainable materials will be mounted on the restarted turbine in Gedser.

1993. Der Aufbau von Juuls Generatorhaus und zwei Rotorblätter (der dritte ist eingelagert) ist eine der beliebtesten Ausstellungen des Energiemuseums. Es wurde vereinbart, dass Juuls Rotor im Energiemuseum bleiben sollte, während eine Kopie aus nachhaltigen Materialien an der nun wieder in Betrieb genommenen Anlage in Gedser montiert wurde.

Kulturkanon 2006. For at sikre dansk kulturarv præsenterede kulturminister Brian Mikkelsen i 2006 Danmarks første Kulturkanon, hvori Gedser Forsøgsmølle indgår.

Cultural Canon 2006. In order to secure Danish Cultural Heritage, the Minister of Culture Brian Mikkelsen presented Denmark's first Cultural Canon in 2006, which includes the Gedser Wind Turbine.

Kulturkanon 2006. Um das dänische Kulturerbe zu sichern, stellte der damalige Kulturminister Brian Mikkelsen 2006 den ersten dänischen Kulturkanon vor, in dem auch die Gedser-Windkraftanlage enthalten ist.

Kulturkanon 2006

2007. Udgivet som Post Danmarks bidrag til Industrialturens år.

2007. Published as Post Danmark's contribution to the Year of Industrial Culture.

2007. Veröffentlicht als Beitrag von Post Danmark zum Jahr der Industriekultur.

